

concert info Bach en Sjostakovitsj

de Doelen

**Pavel Kolesnikov &
Samson Tsoy**

**donderdag 2 oktober 2025
Jurriaanse Zaal, 20:15 uur**

programma

do 2 okt 25 | Jurriaanse Zaal, 20:15 uur
Pavel Kolesnikov & Samson Tsoy

Dmitri Sjostakovitsj (1906-1975)
Prelude en fuga in C, Op. 87, Nr. 1

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
‘Prelude en fuga nr.16 in g’
uit: Das wohltemperierte Klavier II, BWV 885

Sjostakovitsj
Prelude en fuga in D, Op. 87, Nr. 5

Bach
‘Prelude en fuga nr.6 in d’
uit: Das wohltemperierte Klavier II, BWV 875

Sjostakovitsj
Prelude en fuga in d, Op. 87, Nr. 24

Bach
‘Prelude en fuga nr. 16 in g’
uit: Das wohltemperierte Klavier I, BWV 861

Sjostakovitsj
Prelude in cis, Op. 87, Nr. 10

Bach
‘Fuga nr. 4 in cis’ uit: Das wohltemperierte Klavier I, BWV 849
‘Prelude nr. 7 in Es’ uit: Das wohltemperierte Klavier I, BWV 852

Sjostakovitsj
Fuga in Es, Op. 87, Nr. 19
Prelude en fuga in g, Op. 87, Nr. 22

Bach
‘Prelude en fuga nr. 1 in C’
uit: Das wohltemperierte Klavier I BWV 846

uitvoerenden
Pavel Kolesnikov [piano](#)
Samson Tsoy [piano](#)

Dit project is mede mogelijk gemaakt met financiële steun van Fonds 21, de Doelen Vrienden en het Doelen Steunfonds.

FONDS 21 [deDoelen vrienden](#) [deDoelen steunfonds](#)

toelichting

dialogoog van preludes en fuga's

In dit programma onderzoeken pianisten Pavel Kolesnikov en Samson Tsoy de culturele en muzikale uitwisseling tussen Johann Sebastian Bachs *Das wohltemperierte Klavier* en Dimitri Sjostakovitsj' *24 preludes en fuga's*. Ze vragen zich af wat de overeenkomsten zijn, waar de verschillen zitten en hoe hun eigen compositiestijl en culturele achtergrond doorklinkt.

Kolesnikov en Tsoy maken de luisteraar deelgenoot van dit onderzoek door verschillende preludes en fuga's van Bach en Sjostakovitsj naast elkaar te plaatsen binnen dit programma, waarbij ze sommige delen afzonderlijk na elkaar spelen, andere preludes en fuga's van de twee componisten met elkaar combineren of uitvoeren in een eigen arrangement voor twee piano's.

culturele ontmoeting

Dmitri Sjostakovitsj was na de Tweede Wereldoorlog één van de meest toonaangevende componisten uit de Sovjet-Unie. Ondanks dat hij regelmatig met de regering overhoop lag en zijn composities niet altijd werden gewaardeerd binnen het totalitaire regime, was hij één van de weinige componisten die als ambassadeur naar het buitenland mocht reizen. Ter gelegenheid van de 200ste sterfdag van Johann Sebastian Bach werd in Leipzig in 1950 het eerste Bachconcours, het 'Internationaler Bach Wett-

bewerb Leipzig', georganiseerd door het Bach-Archiv, een instituut dat het leven en werk van Bach documenteert en onderzoekt. Sjostakovitsj was uitgenodigd als jurylid van het concours. Eén van de deelnemers was Tatiana Nikolayeva uit Moskou. Zij speelde voor de jury alle 48 preludes en fuga's uit *Das wohltemperierte Klavier* en won daarmee een eerste prijs. Het bezoek aan Leipzig en het optreden van Nikolayeva inspireerden Sjostakovitsj tot het componeren van zijn eigen *24 Preludes en fuga's*. Hij droeg de compositie op aan Nikolayeva en zij verzorgde de eerste uitvoering op 23 december 1952 te Leningrad.

Das wohltemperierte Klavier

De twee bundels van *Das wohltemperierte Klavier*, BWV 846-893 van Bach omvatten 24 preludes en fuga's in alle majeur en mineur toonsoorten. Bach voltooide het eerste deel in 1722 en het tweede tussen 1740 en 1742. De titel verwijst

toelichting

naar de in Bach zijn tijd opkomende 'welgetempe-reerde stemming', een stemming van het instrument waardoor het mogelijk was om in alle toonsoorten (redelijk) zuiver te spelen. Met dit werk wilde Bach de speler en luisteraar kennis laten maken met de verschillende karakter-eigenschappen van de majeur en mineur toonsoorten. Tot op de dag van vandaag worden de bundels als één van de meest toonaangevende composities uit de westerse muziek. Pavel Kolesnikov en Samson Tsoy zeggen hier zelf het volgende over "it [Das wohltemperierte Klavier] is truly a universe in its own right. The themes, emotions and inventions found in these 48 pieces seem infinite, not to mention their formal beauty and perfection of Bach's polyphonic technique."

24 preludes en fuga's

Direct na zijn bezoek aan Leipzig componeerde Sjostakovitsj zijn 'antwoord' op *Das wohltemperierte Klavier* in de pianocyclus *24 preludes en fuga's*. De muziek van Bach kwam na zijn overlijden in 1750 pas in negentiende eeuw weer onder de aandacht, nadat Felix Mendelssohn in 1829 de *Matthäus-Passion* uitvoerde. Sindsdien bewonderen en bestuderen componisten, musici en luisteraars van over heel de wereld de composities van Bach, vanwege de innovatieve harmonie, ritme en structuur. Sjostakovitsj is één van de componisten die in zijn eigen werk veelvuldig terug-

grijpt op voorbeelden uit het verleden, door gebruik te maken van muzikale vormen uit het verleden of soms zelfs letterlijk te citeren uit composities van zijn voorgangers, waaronder Bizet, Rossini en Wagner. Toch gaat hij volgens Kolesnikov en Tsoy anders om met de nalatenschap van Bach: "Shostakovich's relationship with Bach seems more profound, respectful, intense and, ultimately, closer. In his cycle of preludes and fugues he doesn't 'play' with references, doesn't 'use' Bach's work to enrich his own. In a way, he does the contrary: entering the domain of Bach knowingly and respectfully while bringing in his very own sensibility and technique."

Das wohltemperierte Klavier was de aanzet, de inspiratie-bron, om zijn eigen *24 preludes en fuga's* te maken, maar de pianocyclus van Sjostakovitsj is helemaal 'eigen'. In de compositie is zijn eigen muzikale stijl te herkennen en het werk verklankt onderwerpen en emoties die bij de componist en zijn tijd passen. Toch citeert Sjostakovitsj Bach hier ook: de eerste prelude start bijvoorbeeld met dezelfde noten als de eerste prelude van Bach. Het is interessant dat, wanneer je de stukken naast elkaar hoort, hun verwantschap nog beter hoorbaar is. Dit concert kan zodoende leiden tot nieuwe inzichten, die verschillende culturen en tijden samen overbruggen.

tekst: Fien Duijnmayr

biografieën

Pavel Kolesnikov, piano

Sinds het winnen van de Honens International Piano Competition, een zeer toonaangevende Canadees concours, is Pavel Kolesnikov niet meer weg te denken van het internationale podium. Hij wordt geprezen vanwege zijn inspirerende concertprogram-ma's, die aanzetten tot nadenken en een frisse blik werpen op het pianorepertoire. <https://pavelkolesnikov.co.uk>

Pavel Kolesnikov © Eva Vermandel.

Samson Tsoy, piano

Geprezen om zijn originaliteit en 'onuitputtelijke verbeeldingskracht' heeft Samson Tsoy opgetreden op podia en festivals over de hele wereld. Een recent hoogtepunt was o.a. zijn debuut met het London Philharmonic Orchestra (Beethovens *Pianoconcert nr.3*). Samson Tsoy en Pavel Kolesnikov namen eerder twee albums op met muziek van Schubert, Desyatnikov, Ravel en Stravinsky. <https://askonasholt.com/artist/samson-tsoy>

Samson Tsoy © Joss McKinley

agenda tips

tips van de programmeur:

wo 15 okt 25

stadsorganist Adriaan Hoek
arrangementen voor orgel

do 16 okt 25

Aart Strootman & Kluster5
Expeditie

ontdek het
programma op
dedoelen.nl

stay in touch!
see you @dedoelen &
share your pictures #dedoelen

tickets & info:
www.dedoelen.nl
+31 10 217 17 17
Schouwburgplein 50, Rotterdam

deDoelen vrienden

genoten van dit concert?

word vriend van de Doelen en draag bij aan het realiseren van een bijzonder en innovatief programma! Ga naar dedoelen.nl/vrienden voor meer informatie